18-ter Jahrgang Nr. 5. Jüdische Pester Zeitung. Montag, 11. Jänner 1886.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרימאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמיניס־
טראַציאָן בעפינדען זיך:
בודאַפּעסט
האָכשטראַסע נומ׳ 1.
פּראַנומעראַציאָנס־פּרייס:
פיר אָסטערייך־אונגאַרן
גאַנציעהריג 8 גולדען אָסטר. וו.
האַלבייעהריג 4 גולדען אָסטר. וו.
פיערטעלייעהריג 2 גולדען אָסטר. וו.
פיר׳ס אויסלאַנד
גאַנצייעהריג 9 גולד. — קר. אָ. וו.
האַלבייעהריג 4 גולד. 50 קר. אָ. וו.
פיערטעלייעהר 2 גולד. 25 קר. אָ. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג אָנגענומען.
אַנאָנצען ווערדען
נאַך איינלייגונג דעס טאַריפס בערעכנעט.

מוראַעפּסס, מאָנטאָג, ה׳ שבט ה׳תרמ״ו

Erscheint wöchentlich Dreimal.

אכטצעהנטער יאָהרגאַנג נר. 5. 1886

דער נאָכסטע קריעג.

דיא טירקישע רעגיערונג האט עס פיר נאָטהווענדיג געפונדען — נאָכדעם זיא שאָן פאַר יאָהרען ערקלאַרט האט, דאס דיא קריעגס־מיסטונגען אונד דער אויסמאַרש דער טירקישען אַרמעע בעגלייטעט זיא, — ווייטערע פיערצעהנטייזענד מאַנן פאָן סיריען אונד מעזאָפּאָטאַמיען איינצובערייפען אונד דיא רען אויפשטעלונג אין דען גרענצען דער פערשיעדענען באַלקאַנשטאַאטען אנצואַרעגען. אין דאַנסטאַנאַעהר ערקלאַרט מאַן דיעזע אונגעאָהנלידען פאַרבערייטונגען דאַמיט, דאס דיא טירקיא אין דעם צווישאַנדענאַמען דעם פּרעדענס צווישען סערבען אונד בולגאַרען גיכט גלייכט, עס ווירד אלזו פערשטאַלד צו אַרגעס אויסאַאַנדערסעטצען. אבער אבער ניכט נור דיא פּראָיעקטירטע אַסטרו־מעדיצעס מיט בולגאַריען, זאנדערן אויך נאָך אַנדערע בעזיעהונגען, ווערען גרייבגלאַנדס אונד סערבייעס פאָן דער טירקיא ערצייגען וואָלען ווייר. נאָכדעם אבער דיא טירקיא עגיפּטען איז, איז זאָלבע פאַרלייגען גיכט איינגעהען, טרייפט זיא שאָן אים פאַראיס אַלע פאַרבייטונגען צו אייגעם גראַסען קריעג אונד דיא טירקיא האָפּט, דאס זיא „אויך פערבינדעטע“ פינדען ווייר.

ווען דיא טירקיא אונטער דיעזען פערבינדונגען מיינט, איז ליכט צו ערראַטען, בעזאָנדערס ווען מאַן עריינאָרט, דאס דער רוסישער אינפלוס אין דער לעצטען צייט אין באַלקאַנשטאַאַטען רייזענד פאַרשטיטע געמאַכט האט; ווען מאַן ווייט פערנער פאַר אייגען האַלט, דאס דיא טירקיא ווייט דען פאַרדרייגונג גרעבערלאַנדס גענגאַנבער אויסערהאַלב דער נעגרעניצונגען בעגינטמט, וואָהרענד זיא דען לאַנדערבייב בולגאַריענס מיט צאַרטען האַנדען בעהאַנדעלט, זאָ שיינט דיא פאַלגענדע פאַר אַנגענדען אנגלישען בלאַטעס שאַן פיר נאָכסטע צוקונפט אין איסוכט געשטעלטע נרוידונג נאָר ניכט אונוואַהרשיינליך.

עהע נאָך דער פרילינג דעס יאָהרעס 1886 אונס לאַנד קאָמטס — זאָ שרייבט דאס עריואָהנטע בלאַטט — ווירד דיא נאָנצע באַלקאַנהאַלבאינזעל אין פלאַמען שטעהען. רוסלאַנד ווירד זיינע הויבלעריישע מאַסקע אבלעגען, אונד פאַסט פיר בולגאַריען פאַרטיג ערגרייפען, דיא טירקיא ווירד זיך פינען אונד אַסטרו־מעדיצע בולגאַרענפרייסטען איבערלאַסען, וואָהר דיעזע זיינע אונטערשטיצונג אין דער בעראַבפאַסונג גרעבערלאַנדס, סערביענס, עריינטעלל אויך מאָנטענעגראָס דעם סיקאַן צו זייבערען ווירד. דאַנן גרייבגלאַנד, דאס זיך דיא מאָנאַטען רוסטעט, קאָנן גיכט מעהר צוריק, אהנע אים איינגעגעס לאַנד איינע רעוואָלוציאָן הערפאָרצורופען, אין דעם איינגעלוקקע אבער, דאַ דיא פאַראייניגונג אַסטרו־מעדיצע לענגס מיט בולגאַריען איינגעשראַנקען איז, מיט גרייבגלאַנד לאַזשלאַגען, וועלכעס זיך אין זיינער לאַגע אים פאַראַוס אבערגיט וואָר.

גרייבגלאַנד ווירד אבער ניכט אַלליין דאַ, אונד אים צו בעזיעהען, דאס דיא דייגע פרוכטען שפּרייטען, זאָ געבען דיא הונד, דאס דיא אַלליע בעזיעהונג אין אַדר אים פאַרהינדערן צו בעגאַהלען, דאַמיט דיא רעגיערונג ניכט אין געדרענגטהייט קאָמטע. קאָנג מילאַן וואָר פאַן דער קוינגעגונג דיעזער וועלטעגען אנהאַנגליכקייט טיעף ערגרייפען אונד דאס אין זיינער אנוואַרט הערפאַר, דאס דיעזער מאָמענט צו דען שאַנסטען זיינעם לעבענס געהאָרע.

פערשיעדענע נייאַגריטען.

* (אונזער קראַנגרייך) איז נאָך איינעם אָבען אנגעלאַנגטען פעטערסבורגער טעלעגראַמס צופרעדענמיטגלייעדער דער רוסישען אַקאַדעמיע דער וויסענשאַפטען גענעהמיגט דער פּרעדענס צווישען אונד בולגאַריען גיכט גלייכט, עס ווירד אלזו פערשטאַלד צו אַרגעס אויסאַאַנדערסעטצען. אבער אבער ניכט נור דיא פּראָיעקטירטע אַסטרו־מעדיצע מיט בולגאַריען, זאנדערן אויך נאָך אַנדערע בעזיעהונגען, ווערען גרייבגלאַנדס אונד סערביענס פאָן דער טירקיא ערצייגען וואָלען ווייר. נאָכדעם אבער דיא טירקיא עגיפּטען איז, איז זאָלבע פאַרלייגען גיכט איינגעהען, טרייפט זיא שאָן אים פאַראיס אַלע פאַרבייטונגען צו אייגעם גראַסען קריעג אונד דיא טירקיא האָפּט, דאס זיא „אויך פערבינדעטע“ פינדען ווייר.

ווען דיא טירקיא אונטער דיעזען פערבינדונגען מיינט, איז ליכט צו ערראַטען, בעזאָנדערס ווען מאַן עריינאָרט, דאס דער רוסישער אינפלוס אין דער לעצטען צייט אין באַלקאַנשטאַאַטען רייזענד פאַרשטיטע געמאַכט האט; ווען מאַן ווייט פערנער פאַר אייגען האַלט, דאס דיא טירקיא ווייט דען פאַרדרייגונג גרעבערלאַנדס גענגאַנבער אויסערהאַלב דער נעגרעניצונגען בעגינטמט, וואָהרענד זיא דען לאַנדערבייב בולגאַריענס מיט צאַרטען האַנדען בעהאַנדעלט, זאָ שיינט דיא פאַלגענדע פאַר אַנגענדען אנגלישען בלאַטעס שאַן פיר נאָכסטע צוקונפט אין איסוכט געשטעלטע נרוידונג נאָר ניכט אונוואַהרשיינליך.

עהע נאָך דער פרילינג דעס יאָהרעס 1886 אונס לאַנד קאָמטס — זאָ שרייבט דאס עריואָהנטע בלאַטט — ווירד דיא נאָנצע באַלקאַנהאַלבאינזעל אין פלאַמען שטעהען. רוסלאַנד ווירד זיינע הויבלעריישע מאַסקע אבלעגען, אונד פאַסט פיר בולגאַריען, דיא טירקיא ווירד זיך פינען אונד אַסטרו־מעדיצע בולגאַרענפרייסטען איבערלאַסען, וואָהר דיעזע זיינע אונטערשטיצונג אין דער בעראַבפאַסונג גרעבערלאַנדס, סעריביענס, עריינטעלל אויך מאָנטענעגראָס דעם סיקאַן צו זייבערען ווירד. דאַנן גרייבגלאַנד, דאס זיך דיא מאָנאַטען רוסטעט, קאָנן גיכט מעהר צוריק, אהנע אים איינגעגעס לאַנד איינע רעוואָלוציאָן הערפאָרצורופען, אין דעם איינגעלוקקע אבער, דאַ דיא פאַראייניגונג אַסטרו־מעדיצע לענגס מיט בולגאַריען איינגעשראַנקען איז, מיט גרייבגלאַנד לאַזשלאַגען, וועלכעס זיך אין זיינער לאַגע אים פאַראַוס אבערגיט וואָר.

גרייבגלאַנד ווירד אבער ניכט אַלליין דאַ, שטעהען, סערבען ווירד מיט איינער פּרישען אַרמעע אין בולגאַריען אונד אַלטסערביען איינרוקען, מאַן מענגדע ווערער איינען טהיל אַלבאַנעזען אקקי־פּירען, דען ווערדען סערבען נאָך מאָנטענעגראָ קאָנען עס צוגעבען, דאס דאס שאָן אַרגעזען גראָסס בולגאַריען נאָך אים איינע פּראָיעקטירטע פעסטונג אונד צו איינער אַלטע אַרגרען לליינען שטאַאַטען פערדראַנגערען מאַכט ווערדע.

גרייבגלאַנד ווירד אבער איך דיך איינ שטאַנדיג אין דען טירקישען פּראָווינצען וועלכעס אונטערשטעהט ווערדען, עפּיראָס מאַנעדאָנען אונד דיא אינזעל מאַנדיא אויט עס גראַסען טהייל פאָן גרייבען בעזיעהונג, דיא דיא פאַהיג דעס אויפשטאַנדס אויסשטעקקען בעדייט זיינ, זאָבאַלד גרייבגלאַנד אין דיא טירקיא דען קריעג ערקלאַרט האט, נאָכדעם זיא ווירדען עס סערבען אין אַלטסערביען אונד דיא מאָנטענעגרינער אין אַלבאַניען מאַכען.

הינטער דעם רוקקען סערבענס ווירד דיא אַסטערייך־אונגאַרישע מאָנאַרכיע שטעהען, עבענזאָ ווייא רוסלאַנד בולגאַריען אונטערשטעהען ווירד, אונד ווען דיעזע ביידען גראַסען מאָנאַרכיען אנפאַנגען זיך אונטערבאַר אין דעם קריעגע טהייל־נעהמען, זאָ ווירד זיך באַלד גלעגענהייט צו אייגעם צוזאַמענשטאָסס פינדען, אין דיעזעס אייגענטליכע אבער מיינען דיא באַלקאַנשטאַאַטען אין דען הינטערגרונד אונד דער אַמטערייבאונגאַ רוסישע קריעג, דער זאָ דאַנגע הינגאַנגערהאַלטען וואָרדע, דער אבער אונאַוסוויי־לידע איז, ווי דער באַלקאַנהאַלבאינזעל אויסגעזען וועדען.“

* * *

דיא פאַרדרייגונג, וועלכע גרייבגלאַנד אין דיא טירקיא שטעלט. (אבזעטצונג דער אינזער קאָנדיא אונד אינגער גרענגגעבעט פאָן עפּיראָס אונד מאַצעדאָניען אין גרייבגלאַנד) האבען בייא דען אייראָפּאַאישען מאַכטען קייגען ווערדהאַלט גע פינדען, יא עס ווייסט דיא מאַכטע ווערדען גרייבגלאַנד אייראָפּאַרע. זיינע קריעגערישע בעשטרעבונגען פאַללען צו לאַסען, אייגע ווייטערע נאָכריכט בעזאָנס, דיא מאַכטע ווערדען דיא סערבישע, בולגאַרישע אונד גרייבגלאַנד־פרעגע אייפאָרדערען, אהרע אַרמעען הימצושיקקען אונד דען גרייבגלאַנד צו שטאָרען. (וואָס דער ווילע דער מאַכט אבער דיא לליינען שטאַאַטען פערמאַנ, האבען ווייר פאַר אייסבריך דעס סערבישע־בולגאַרישען קריעגעס נעגינגענד צו ערפאָרען גערעגנעט הייט געהאָבט.

* * *

אייגע אים מעהרערען הונדערט פערזאָנען בעשטעהענדע דעפּעשאַען דרייא סערבישער בעצירקע מאַכטען גנסטען אהרע אויסזאָגונג בייס אַנג מילאַן, וואַמטליכע רעדנער בעטאָנטען, דאס זיא נור אים דעם גרונדע געזאָגט וואָרדען, אים נאָמען דעס פאָלקעס דעס גיטען קאָנג צו זאָגען, דאס אים דאס סערבישע פאָלק טרייא אונד ערגעבען זייא, זיא זונד געקאָמען אהם צו זאָגען, דאס דאס סערבישע פאָלק בערייט וייא, זיין גוט אונד בלוט פיר קאָנג אונד פאַטערלאַנד צו אָפּפערן;

אונד אים צו בעזיעהען, דאס זיא דייגע פּראָזען שפּרעכען, זאָ געבען זיא קונד, דאס זיא אַללע בעזיעהונגען, אונד אַרדע שטיעען איין יאָהר אים פאַרהינדערן צו בעצאָהלען, דאַמיט דיא רעגיערונג ניכט אין געדרענגטהייט קאָמטע. קאָנג מילאַן וואָר פאָן דער קוינגעגונג דיעזער אנהאַנגליכקייט טיעף ערגרייפען אונד דאס אין זיינער אנוואַרט הערפאַר, דאס דיעזער מאָמענט צו דען שאַנסטען זיינעם לעבענס געהאָרע.

דער נאָכסטע קריעג.

דיא טירקישע רעגיערונג האט עס פיר נאָטהווענדיג געפונדען — נאָכדעם זיא שאָן פאַר יאָהרען ערקלאַרט האט, דאס דיא קריעגס־מיסטונגען אונד דער אויסמאַרש דער טירקישען אַרמעע בעגלייטעט זיא, — ווייטערע פיערצעהנטייזענד מאַנן פאָן סיריען אונד מעזאָפּאָטאַמיען איינצובערייפען אונד דיא רען אויפשטעלונג אין דען גרענצען דער פערשיעדענען באַלקאַנשטאַאַטען אנצואַרעגען. אין דאַנסטאַנאַעהר ערקלאַרט מאַן דיעזע אונגעאָהנלידען פאַרבערייטונגען דאַמיט, דאס דיא טירקיא אין דעם צווישאַנדענאַמען דעס פּרעדענס צווישען סערבען אונד בולגאַריען גיכט גלייכט, עס ווירד אלזו פערשטאַלד צו אַרגעס אויסאַאַנדערסעטצען. אבער אבער ניכט נור דיא פּראָיעקטירטע אַסטרו־מעדיצע מיט בולגאַריען, זאנדערן אויך נאָך אַנדערע בעזיעהונגען, ווערען גרייבגלאַנדס אונד סערביענס פאָן דער טירקיא ערצייגען וואָלען ווייר. נאָכדעם אבער דיא טירקיא עגיפּטען איז, איז זאָלבע פאַרלייגען גיכט איינגעהען, טרייפט זיא שאָן אים פאַראיס אַלע פאַרבייטונגען צו אייגעם גראַסען קריעג אונד דיא טירקיא האָפּט, דאס זיא „אויך פערבינדעטע“ פינדען ווייר.

ווען דיא טירקיא אונטער דיעזען פערבינדונגען מיינט, איז ליכט צו ערראַטען, בעזאָנדערס ווען מאַן עריינאָרט, דאס דער רוסישער אינפלוס אין דער לעצטען צייט אין באַלקאַנשטאַאַטען רייזענד פאַרשטיטע געמאַכט האט; ווען מאַן ווייט פערנער פאַר אייגען האַלט, דאס דיא טירקיא ווייט דען פאַרדרייגונג גרעבערלאַנדס גענגאַנבער אויסערהאַלב דער נעגרעניצונגען בעגינטמט, וואָהרענד זיא דען לאַנדערבייב בולגאַריענס מיט צאַרטען האַנדען בעהאַנדעלט, זאָ שיינט דיא פאַלגענדע פאַר אַנגענדען אנגלישען בלאַטעס שאַן פיר נאָכסטע צוקונפט אין איסוכט געשטעלטע נרוידונג נאָר ניכט אונוואַהרשיינליך.

עהע נאָך דער פרילינג דעס יאָהרעס 1886 אונס לאַנד קאָמטס — זאָ שרייבט דאס עריואָהנטע בלאַטט — ווירד דיא נאָנצע באַלקאַנהאַלבאינזעל אין פלאַמען שטעהען. רוסלאַנד ווירד זיינע הויבלעריישע מאַסקע אבלעגען, אונד פאַסט פיר בולגאַריען, דיא טירקיא ווירד זיך פינען אונד אַסטרו־מעדיצע בולגאַרענפרייסטען איבערלאַסען, וואָהר דיעזע זיינע אונטערשטיצונג אין דער בעראַבפאַסונג גרעבערלאַנדס, סעריביענס, עריינטעלל אויך מאָנטענעגראָס דעם סיקאַן צו זייבערען ווירד. דאַנן גרייבגלאַנד, דאס זיך דיא מאָנאַטען רוסטעט, קאָנן גיכט מעהר צוריק, אהנע אים איינגעגעס לאַנד איינע רעוואָלוציאָן הערפאָרצורופען, אין דעם איינגעלוקקע אבער, דאַ דיא פאַראייניגונג אַסטרו־מעדיצע לענגס מיט בולגאַריען איינגעשראַנקען איז, מיט גרייבגלאַנד לאַזשלאַגען, וועלכעס זיך אין זיינער לאַגע אים פאַראַוס אבערגיט וואָר.

גרייבגלאַנד ווירד אבער ניכט אַלליין דאַ,

ניקאָלויס פעהער

בודאפעסט אילאָעשטראססע 25, „קאָשעלעק"

עמפעהלט דיא אללערנייעסטע אונד אינאיבער־טרעפליכע פאטענטירטע אלבערט יואשאר־הערי־שע

בוטטערמאשינע

יעדלעך יעגען שטיינגעד שטעללער אונד טא־דעללאוער בוטטערבעריטונג איס זיעער מילך איף דער בודאפעסטער לאנ־דעסאיסשטעללונג מיט דער גראָסען אויסס עללונגסמעדאללי־ע פראמיירט וואָרדען. — דיא צוויקקגעבלינגענע מילך איזט נאך איממער זיס אונד קאנן צו אללען צוויקקען גוט פערוואנדעד ווערדען.

פריזען:

נומ. 1 מיט 5 לישטער רומאינהאלט צור בעארבייטונג פאָן 2½ לישטער מילך איף שנורבעטריעב 7.50 פל. אונד פאָק. 50 קר.

נומ. 2 מיט 10 לישטר רומאינהאלט צור בעארבייטונג פאָן 5 לישטר מילך איף שנורבעטריעב 12.50 פל. אונד פאָק. 60 קר.

נומ. 2 מיט 10 לישטר רומאינהאלט צור בעארבייטונג פאָן 7 לישטר מילך איף רומענבעטריעב 18 פל. אונד פאָק. 80 קר.

נומ. 3 מיט 20 לישטר רומאינהאלט צור בעארבייטונג פאָן 14 לישטר מילך איף רומענבעטריעב 25 פל. אונד פאָק. 1.20 פל.

איף וואונש ווערדען איך גראָסערע מאשינען פערפערטיגט. — דיעזע בוטטערמאשי־נען ווערדען איך פיר דאס אונד שאפמילך נעאיינגעט. בעשטעללונגען ווערדען בייא מיר צו מאכען, וואָבייא איינע עגשטיריבענדע אנגאבע איס פאָרהאנדען פראנקא איינצוזענדען איזט, דער פרייס ווירד דער מאשינע נאכגעגאנגען.

Nikolaus Fehér, B.-Pest. Uellöerstrasse 25 אדרעססע:

אנצייגע.

בעערע מיך אנצוציעגען, דאס מיין בשר־ארט־אדאקסענגאסטהויז זיך לוידאָגנאססע נומ. 1 בעפינדעט, וואָ איך זאָוואָהל מיט גוטער קאָסט אלס אנשטאנדיגע קוואַרטיר מיינען געגעהרטען גאסט־טען דיענען קאנן, זאָ איך צייגע אך אן, דאס איך הערראָלאיער נאטורווינע, סאמאָראנער עס איס־ביר אם לאנער האבע, אללעס בהכשר גמיר.

האָבאכטונגסאָללד שטעען שמואל בלויא.

S. BLAU, Budapest, Laudongasse 1. אדרעססע:

טיטלער־או. טאפעצירערמאָבעל

פיר מעהרערע הונדערט צימער שטעט פאָרראטהיג.

☞ דא איך בעקאנגטלך אין סאָלידען פאבריקא־טען יערע קאָנקורענץ מיט לייכטיגקייט בעשטעהע, עמפעהלע איך מיינע מאָבעלגיעדעלאנג בעזאָנד־ס פיר הייראטסאויסשטאטטונגען אונד גראָסערע מאָ־בלירונגען. — אללוסטרירטע פרייזקוראנטע גראטיס.

☞ נייא! אינאיבערטעפעליכע שטיינבאכיטע פאטענט עלאסטישע בעטטמאטראצע (נאנצע בעטט־איינריכטונג אין איינעם שטיקה) לייכט צום טראנס־פארטירען, 12 פל., בייס ערצייגער:

STEINBACH SÁNDOR,
Budapest, Franz-Josefsplatz Nr. 6.
vis-à-vis der Kettenbrücke.

זיגמונד שערעגי

פריזאר,

בודאפעסט, וואיטצענערגאססע נו׳ 12,

עמפעהלט זיך בעסטענאמירטעס לאנער אן פערטיגען

דאמענגעשיינטען אונד פערריקקען

אן פאָרצעלליער אוסשטרונג אונד בילליגסטען פרייזען. — פ־אָוויינצפערוואנדט שאָלוד.

SIGMUND SEREGI, Waitznergasse 12.

געגרינדעט 1850.

פראנקלי

בודאפעסט, קאָנינגגאססע נומ׳ 12,

עמפעהלט זיך גראָסעס

פאפיערפאבריקס־לאנער,

געשנאפסביכער

אונד פאפיערהאנדלונג, פאבריק,

שפיעלקארטען־פאבריקקס־נידערלאגע,

פערלאג דער נייעסטען שרייבעפעט אינגענד פאבריקאציען,

געמיינדע- אונד פעראיינס־בוכער

ווערדען שנאסעסטעס אונד בילליגסט אנגעפע־רטיגט.

אדרעססע:

J. FRANKL,
Budapest, Königsgasse Nr. 12.

ווערדען אדרעססע זייר גענייא צו בעאכ־טען ב טטען.

איג. אונד פערקויף

אללער נאטטונגען

לאָזע, רענטען, פריאָרטאָטס־אָבליגאציאָנען,

פפאנדבריעפע אקציען

אינדוסטריע־פאפיערע

גאלד- אונד זילבערטינגען, פעטרע גאטען עטצ.

איינלאזונג פאָן קופאָנס

פערקויף אטאלינישער ראטהקרייצלאָזע געגייא נאך דעם מאנעסקוט.

דארלעהען אויף ווערטהפאפיערע

עסקאמפטע אונד איינלעזונג געגאָנגענער לאָזע

אונד אבליגאציאָנען

פראָמעסען צו אללען צייהונגען,

באָרוג־אויסטראָגע צור קאָסטאלאנלאגע, וויא צו שטע־קוליאציאָנען ווערדען בייא וואהרונג שטיינגער דיס־קרעציאָן, קולאנט אונד רעעל איינגעפוהרט.

אינפאָרמאציאָנען איבער אללע דאס באנקי, קאָממיסיאָנס־אונד ווכסעלגעשאפטס בעשטעפפערען אנגעלעגענהייט־טען ווערדען בעריישווילליגסט עטהיילט.

M. WELTNER

Bank-, Commissions- und Wechslergeschäft.
Budapest, IV. Bez. Waitznergasse 27.

יאָהאנן קוהן,

שטיינ־אונד מעטאללגראוואָר,

בודאפעסט, קאָרלסגאססע 4.

עמפעהלט זיך צור אנפעריטיגונג פאָן בלעכשאבלאָנען, אדרעסס, אונד ווזיט־קארטען, וואשע־מערקשטעמ־פעל מיט עטטער פארבע. וויישעס פיר אויסזהרונג פאָן

מערקשטעמפעל, וואפפען, מאָנאָגראממע

עטצ. אין מאָדערנסטעם שטיל, אויף זילבערסיווזע אונד נאלדשטוקק, אלס אוהרען, מעדאליאָנס, עהרענגע, אלבום אונד אללדליא נאלאנטעריע־מוסיקעל אנגעוועדעט.

קיטשיקקשטעמפעל אין אללען גראָסען.

JOHANN KUHN אדרעססע:
Budapest, Karlsgasse Nr. 4.

וויכטיג פיר רעגאליע־פאבטער.

רום, שלייאָיטץ, טרעבער, לעקאָרע אונד עסטע עצייגט מאן אהנע אפפאראט בילליגסט מיט דען עסטע־צען אונד אפטעריטען אללען פאָן

ארנאלד וואטטעריד

בודאפעסט, מאבאק־גאססע, נעגענאיבער דעם איזה. טעמפעל. אן פערידע פערגער־הויזענבלאזע, וויינבאכעסס, גלי־צערין, עגזטרונגספלוגער, משטעל געגען אללע וויינ־קראנכהייטען עצט. פערגער: הומבערגאפט אונד צטראָגענוגאפט פיר גאוטע־פיללונגע. דאנן: שנטע, גלאנצוויסס, וואשבלייפאָרבע, מאָבאָדוירע אונד קאָרבאָלקאלל. ☞ פרייזקוראנטע אונד מאנפיזלאָ־ציאָנסבוכער אין אללען שפראכען גראטיס. (5)

גוסטאו בענדעל

בודאפעסט, וואיטצנער רינגשטראססע נו׳ 76,

עמפעהלט זיך מאשינע, אר, רעקרייטגלאנגער

פיר מיהלענבעטריעב,

טאָראָיע, בוטטערשע פרוכטקוכלאטאס, וואגאנען, צוקנעלרעקוויזיטען, דעגמאל, וואגען אונד גאָרטען, דורכגעשנטטענע אונד גלאטטע בלעכע.

פרוכטרייניגונגס־מאשינען,

פראנצאָזישע שלייפשטיינע, פרבט אונד מעהל־זאקקע, גוממיוואָרען, גרעפפטע־מאשינען, האנטשרייבען.

מיהלשטיינע

עטט פראנצאָזישע אונד אלגאָרישע

וויא אויך אלע, וואסערדיכטע דעקמטטע אנ. ו. ו. — אדרעססע:

GUSTAW BENDEL,
Budapest, Waitzner-Ringstrasse No. 76.

פיטער וואזע,

עמפעהלט זיך אלס דענאמירטעסטער

דאמענשניידער,

פערפערטיגט מאָאלעטען אן קוהצעסטער צייט נאך שאנסטער גיעסטער מאָדע. לעפעראנט פאָן האהען הערשאפטען אונטער אנדערען אהרער עקסעללענץ

פרייא ראָלאמאן פאָן טיסא

בעשטעללונגען נאך דער פראָוויזיון ווערדען לוט מאאס בעסטענס עפפעקטואירט, אונד בילליג בעהאנדעלט. — פערפערטיגט קליידער וועלכעס צום פרייזע פאָן 300 פל. —

אום גנעפאללונג אויסטראָגע בוטטעס:

JOSEF FISCHER. Budapest, Waitznergasse 2
Graf Szápárisches Haus.

סענזאציאָן

ערגענטען בייא דער בודאפעסטער אויסשטעללונג מיינע דיאמאנטען־אויסשטעלונגען, וועלכע אן עכטער גאָלד- אונד זילבערפאפפיר־אונד אלבערטיטעס זינד. דיעזעלבען ערפרייען זיך בייס פובליקום, אלס איך בייא פאבליקען דער בוללינ־קייט האלבער גראָשער בעליכטהייס, אהרגעהאנ־גע מיט פאטענט־שלאָסס, פאָן 5—25 גולדען, רינגע פאָן 5—25 גולדען, נאדעלן פאָן 4—20 גולדען, גראָ־סע אויסוואהל פראָכטפאָללער גנעשטיינע, אלס אר־מבאנדער, בראָשע, לאנגער פאָן גאָלד, אונד זילבער־אוהרען אי ד ווי, זילבער־בעשטעקקען, 6 פאאר מעסערן, אונד גאבעלן גראָס, פאָן 14—16 גולדען, 6 פאאר דעססערט־מעסער אונד גאבעלן פאָן 8 — 72 גולדען, זאמטליכע וואארען זינד פאָס קאָנג. אינג. פינצזראמטע געפראָבט.

בעשטעללונגען מיט בייגעפיגטעס בעטראָג אדער גגען נאכנאהמע ווערדען איבעראללהין פערזענדעט. — פרייזקוראנטע גראטיס.

ELLINGER ALBERT,
Juweler u. Uhrmacher. Budapest, kerepesi-ut 12,

אגנאטץ נאדי,

בודאפעסט, ראמבאכגאססע נו׳ 6,

עמפעהלט בעדאפפאשיקעל פיר

וויינהאנדלער, בראנדווייין־ אונד ליקערפאבריקקען

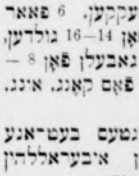

וויין, אונד בעראפלאשען, קאָרקע, שפונדע, פיפפען, הויזענבלאזע, שטלאשטינע טאנגען, גלעצערין, וויינפאר־בען, וויינבוקקעס, אינשלאג, שראָבל, וויינשפרייטס אונד אללע בעדאפפאר־טיקעל פיר קעללעריווירטשאפט. אדרעססע:

Ignatz Nagy, Budapest,
VII., Rombachgasse 6.

שטאנד נאכגעזיצן, דאס שעפשי דעם מושטער 100 שפאטער 200 פל. פערשפ־אך, זיצן ער־דער מושטער — אידם ביא דער פערבעדינג דער ליבע בעהלפליך איז.

* (אי בער דאס זאבעל דיעלל) דאס אם 6 טען אנגער צוישען אינעם פיישען אפפיצער אונד איינעם יידען שטאטמפיגען, אונד איבער יעלבעם ווייר אן אינזערע יונגסטען נומ־מער בעריבטעטען, ווירד נאך פאלגענדעס מיטגע־טהיילט. דער יאקקרעע יודע ווא׳ ניכט, ווא אנ־פאנגס אנגעגעבען יא׳, איין קיינמאנן, וואנדערען איין בעמקער אים פ־אנכפ־ערט מא׳ מאן, דיעזער זאס אם לעטצטען אבענד דעם פאדיגען יאהדיגע אן איינעם עלגאנטען בערלינער פאפעעקוויזע אונד שרייבטיש ריזיג איינע טאפסע טהעה, אלס אין יינער אינמשטעלבארען נאכבארשאפט אין פפע־צער פלאטענאהם אונד דעם קעללנער ליט צו־ריעה: „ברינגען וא טיר יאפפעע, אבער אים אי־נער טאפסע, אים יוועלבער נאך קיין יודע געזעהן־קען.“ דער בעמיקער שפאנד ווא פאן איינער שלאנגע געבוסען פאן זיינעם ווטצע אויף אונד ערקלארטע דעם יודענשטיין פפיצער, דאס ער (דער בעמיקער) יודע וא, אונד דאס ער זיך דורך דאס אינאנשאנדיגע, איינעם אפפיצערס דורכאים אינדידיגע בענעהמען בעלידיגט פיהלע. דיא פאל־גע דער בעמערקונג וא׳ איין דערדל, אין יעלבעם דעם אפפיצער — ווא ווי מישטהיילטען — שיער פערוא׳נערעט ווא׳ידע.

* (ז ווי א אי ר ענ קל מ ענ־ד ע ל ס ז אה נ ם) ווי׳ האבען מיטגעטהיילט, דאס אין אי־ענגעל דעם גראפען פלאוא׳פען; דער בערלינער באנער פ־אנין מ ענ ד ע ל ס ז אה ן אלאפליך דעם גע־ענטאנגען ווינעם אי־נראם־פאטעם 150 טויזענד מארק פ־ר אי־מע שטודענטען דער פ־אוא׳פ אן דער בערלינער אינ־ווערזיטאט אונד 30 טויזענד מארק צור פערפיגונג אן דיא אי־מע בערלינס גשפענדעט האבע. נון ווי׳ד אבער אים בערלין בערבעטע, דאס דיא לעצטגעגאנג־טען 30 טויזענד מארק ניכט פ־אנין, זאנדערן אין אנדערעס אינגעגעל מאוס מענדעלסזאהנס נאמ־ליך ע ר נ ס ט מענדעלסזאהן, זאהן דעם יעלט־בערי־מטען מיזיקדיבעטרס, פעליקס מענדעלסזאהן, גשפעגדעט האבע.

* (מ אס ט ע ר מ ו ע ר) דיא אנגעלעגע־הייט דעם פאן אסטרייב אינגארן צוריקקגעוועזע־נען גגיאנגשען ק ו ע ל ל, דער ווי׳ איינען לאנגע־רען אי־נטעל אינטער דעם טיטעל „שטרייט אים איינע יודן“ גגווידמעט. איזט אויך אים סגנאטע דער פ־ראיינגטען שטאאטען שטאאטען צור שפ־אבע גע־קאממען. סגנאטאר וו ע ס ט בעאנטראגט.

דער סגנאט דיינע צושטיממונג איינשפ־ערבען מאנע צו דער האלטונג דער רעגיערונג מיט פאלגענדער בעגרינדונג: דיא פערפאסונג דער פערא׳ינגטען שטאאטען בעשטיממט, דאס דיא רעגיערונגספ־אנע מיט דער בעפאהיגונג איינעם בריגעדם דער פער־איינגטען שטאאטען פ־ר אינגענד אין אמט אדער פ־ר איינע פערטרעטונגשטעללונג גאר ניכטס צו טהון האבע, אונד אבוואהל דאס פאלק דער פער־איינגטען שטאאטען אי־פיכטיג וויגשט, פ־ייג־שאפפטיכע בעגעהרונגען, מיט אסטערריכ־אונגארן אונד אללען אנדערען לאנדערן צו ערהאלטען זא׳ לאנגע עס דיא הויגע פערמעדונג אונד אנגעגעבונג דאס דעכט איינסיממען, איינגענד אינגען בריגער דיעזעס לאנדעס אויף גרונד וויינעס גלובגסבעקענגנטיס־סעס אדער דעסגלייכען וויגער פאמיליע אלס אנ־גגעהיגגעט פ־ר אין אמט צו בעגריבגען.“ ו ו ע ס ט שפ־אר זיך ווערד לאבענד אובער דיא האלטונג דעס סערדעטארס באאדר אן דער קויל אנגעלעגעגע־הייט אים אונד בעגאנטראגט דיא פערוויזונג דעס בעשלוססעס אן דאס קאמטעע פ־ר אי־סיאר־טיג אנגעלעגענהייטען, וואס אויך אנגענאממען וא׳ידע.

* (דיא ווי ע ר „אזו ר אל־מ ו ש ע אל ל אנ ין) פערזענדעט אן דיא פאששאנגע דער אזר. גגעמיגען אן גאלליצען פאלגענדען אי־פיגע: „דיא אי־דאליטישע אללאנין צו ווי׳ן דאס גגעמאס אדער שטאטיגען זיך דיא אי־פאנאב גגשטעללט, ניכט בלאס דורך פאדערונג דעס אנטערריכטעס דיא גאליציש־יידישע יוגענד אינער בעסטערען ערצעהונג אור בילדונג צו־פ־ערען, זאנדערן דיעזעלבע אויך צום אקקערבא אונד האנדעלסקרעדיט הערא׳נצוגעהען, אום דיא צו גיסטצלטען אונד טכטיגען מיטגלידערן דער גגעזעל־שאפט צו מאכען, דיא אי־רגען אים אנזוגרן דעטע־מען „מיטטהיילונגען“ בעקאנגט ווי׳ן דיר־פטע. האבען זיך אים מאנאט יולי 1885 אינע בעטראכטליכע אנגאהל יאהמע־ער יידישער גרינדבעזיטצער אונד פאכטער אן גאליציען, אן דערען שפיטצע דער אי־פיגע אונד עגגרגישע גראפגרינדבעזיטצער אונד פאכטער הערר מ. קימ מעל מאגן אים לטשטראוטע שטעדט בעריבט ערקלא׳ט. אינע גיכט אנכבריבטענדע צאהל יונגער לייטע אי־פגענגהמען אונד דיא צו פ־אכטטען לאנדווירטהען הערא׳נגי־בידען. דאס מיט דיעזען אקאנטען דיעסבעזיגלי־גגעגאפפענע שריפטליכע אבערא׳ינקאממגגלי־טעט „אילאיטראיצע, 7 יולי 1885 דיא הייטע הערר אם מארקטע אילאיטראיצע פערזאמטעלטען גגע־פערטגטען גגטסבעזיטצער אונד פאכטער בעגרי־סען פ־ריינסט דיא אאן אין ייטצ דער „אזו־אלטישען אללאגין צו ווי׳ן אנגרעגטע וגגגפערהיסענדע אירעע בעטרעפפפ צופרוהונג יידישער קנאבען אים אלטער פאן 15 יאהרען אונד אויפ־אטס צום אקקער־בוא אין דער ווי׳זע, דאסס יערער פאן אונס איגע אנצאהל פאן עטוא עקרן קנאבען אבערגגהמען, פ־ר דערען ערהאלטונג, אבערוואכונג אין מארארשער אונד רעלגיאזער בעגעהונג זארגע; וואנגגען דיא אללאגין דיא בעקלידונג אונד דען אגטערריכט אן דען עגגשטפ־עכגרען גגעגשאנדען אים אי־גגעגגעס צו בעשטרייטען האבען ווירד. ווי׳ד וואללען דיא רעלגיאזען אבגגגען דער אונס אגפערטרייטען קגרער זארפאלטע אבערוואכען, אונד דיא אן דען סאבבאטהען אונד אגסטיגען ווי׳ישען פאגען פאן יערער קאפערלבען ארבייט פערן האלטען.“ (פאלגען 130 אונטערשריפטען.) אום דיע־זען אגגעשטערבטען צוגעקה צו ערוויטען, ווערדען ווי׳ר אגזן גן פערטרוגגספאל אן זיא, אבערצייגט, דאס דיא דורכדרונגען פאן דער טראגווייטע דיעזעס אגזגרעס בעגגגגעגס. זיך גערגע בערייט פגרען ווערדען, אום אים דעם כ־ריזע אי־דער פערעהר־ליכען גגעמינדע איגע אגצאהל יגגער לייטע צו בעציהגגע, דיא ווי׳ר דאגן, ווגען דיא דען גגעשטעלל־טען אנפאר־דערונגען גגטשפ־עכען, דען גרונדבע־זטצערן אונד פאכטערן בעהופפ פ־אקטישער עלערונג דער לאנדווירטשאפט אבערגגבען ווערדען.

אונזערע פערהרטען אבאגגנטען

דיא עס בזזער פערוויטט האבען, דאס אבגעלוי־פגגע אבאגגאמגגט אויך דיא „יידישע פעסטער צייטונג“ צו ערגיעדן, עזזטכען ווי׳ר הערטט האפ־ליכסט דיעזעס אמטאעדער באלד צו טהון, דא ווי׳ר פאן דען שאן אם 25. דיעזעס צור פער־זענדונג גגלאגגגדען, גגגגגגיאר־טט בערייטט אן דער אדבייט בעפערליכען, וואהרהאפט פראכט־פאללען יידישען בילדערן גור גגגיא זאפער בע־שטעללען ד ר פ ע ן, ווערפעל אבאגגגגטען, ווי׳ר אויזגן אים שטאנדע זיין ווערדען (דאס פער־פעלפאלטגרטיסטרעכט, דאס ווי׳ר פאס קגגסטלער ערוואכען האבען, דארף ע־ען גור אויפדיא אבאגגגע־טען בראטטעגאיס־גערעהט ווערדען. פער־מויף אוט ניכט גגעשאפפטעט. ווי׳ר ערזזכען דאהער ווגגע־ע־אלט אים אגטערעסטע דער אבאגגגגטען מאגלכסט דאס אבאגגגמגגט באלד צו בעזטעגגע אגגערע דעם פערטטטגגג אגגדערן דיא גגגגגג

פראדוקט מוסט זיך דאמארס פאס איסרסטען ווינקל. יעבענדיגען איך מאנדאס האלן, אונד דאס פרציטיס הערר פאן טוסא דען דעבעגען ניעמאלס. ער וואודע שפאטער אין דעבעגען צווישמאל געוואהלט, האט אבער דיא וואהל אומער צורוקגעוויזען. יעטצט מאכטע זיך גון דיא מאנגון דעס אלפאלר אינגען אנדערן טוסא ערצעהען, ער זאגט אבער, ער נעהמע נאך קיינע קאנדידאטען.

* (דיא יידישען מאטריקען אים פעסטע דאמיטאט.) דיא אים מינסטעריעללען שאפטס עגזאלטעגע אינגטהיל לונג דער מאטריקלבעגרעק דעס פעסטער מאמיטאטס האט בעקאנגטלך אין פאלגע דער דעקרעטע צאהלרייבער (נעלאלעע) נעמיטיגען אינע גרינד ליבע אבאנדערונג וויטגעגס דעס מאמיטאטפעגר־וואהלטגאמיטסמעס ערפאהרען, אינד עס איטס זעהר וואהרשיינלך, דאס דער מינסטער דיעטע אבאנדערונג נעגעהמיגען וויירד. נייטסטענס האבען וויעדער דיא אדטאהלטגעגטיגרען פאן וויצגען נייפעטס. פעלדדיאזא אינד אלבערטאיטשא אן דען מאמיטאפפעריוואלטגאמיטסמס דעקרעטע נעריכטעט. אין וועלכען יעדע דער נעגאנגטען גע־מיגדען אינע סעפאראט מאטריקלבוכונג פער־לאנגט. דעס וויאנטש דיעטע נעמיגדען שטעהט נוכטס אים וועגע, דא עס אין דעס שטאטט אים געשעפאבען אזטס, דאס יעדע נעמיגדע אין אינגעגקאפטען אינגעגסטראטע אין דער פאהרונג פאן אין־גאמיגע מאטריקלפוהרונג. ערהאלטען קאנן, נאטירלך מיט דיעטע עבענזא וויא דיא אנדערען מאטריקלפוהרונגען, דען אים נעוועטצע עגטהאלטע־גען נאכמען עגטשעדבען.

* (כרישטמאנן דערגיטטען.) דער פאן פראפעסאר מארטין פריעדמאנן דערגיטטען „בעאטטעגטיגונג" וויירד אים שטאקהאלם (וויבסטשאלד שוועדען) דער פאלגענדע בעמערקענסווערטע פאלל מיטגעטהיילט: דער דעוטגע אבערמאגטאר הערר ג. ראזענבערגער איז אים נוכט נור אלס הערפאהרגענדער טאגגונגסטלער, זאנדערן אויך אלס לעהרער דער דישען שפראכע וועלבסט אין דען האבסטען קרייזען דער הייטשאדט וועהר בעליעבט. פפעיעדע אין גלאנצענדען אינפאהמען גערהען טאגגך בייא אים אינד אים, ער צאהלט גגנעראלע, אבערסטע אין דער ארמעע צו זיינען שולערן. אינער דער לעטצטערען, הערר גראף א. לאווען, אים אלטאדעלגעגר פאמיליע, פפעיצער אים גגנעראלשטאבע, נאכ פאר מורצעס אין גראפעס דגעע (מיטטאגסמאהל) פיר זיינע קאן מעראדען אינד לוד דאס אויך הערדן דאזענבער־ער אין. דיעזער הייעלט עס אבער פיר גגבאטע,

פאנדע דאזולבסט 126 מעטעריצ־ וויאללע צו פיר־קיפען דאבע אינד אינטערזוכגען מיטשען גארזאגגיא אינד סאטמאר ערשאפפען. אין דעם וואגען, מיט וועלבעם וויים דיא פאהרט מאכטע, זאס אויך אלקסאיאס שעפיס, וועלבער דען ערשאפפונגען אין אנגעבען וויאללטש. וואס אים ערזאך נוכט גגלאגגן, נאכדעם זיך דער קיטשער אין דיטאגגן, נאך דורך פערשיעדענען דאגי בעזיגגען לייגט. דעס שעפיס דעקיא בעזולפלוד צו וויי. צו בעגגען דער גגגגען אזן אינטערגאמפגגען אינטערזוכונג בע־שטעבטע זיך שעפיס, דען פאהאלל אין דער וויזע דאדערשטעללען, אלס האטטע ער וויים בלאס צו דעם צוגקקע אים בוראפעסט וועגגלאקטס. אים דורך וגגגלדרעגגסטע בייא אזהס גגדד צו פערדרעגגן. שעפיס בעדיעטטעט גאמדזד דאס ער פאן אינגעס ווטבאגר, נאמגגס ש. בוגראדיוטש, גגדאדט האבע. עס וויארען אים מאטמארער מאס 126 מעטעריצ־ וויאללע ווערד בוללט צו קיפען. שאפטער גגשאגד שעפיס. דאס דיעזער בגדאר־דוטטש גאר נוכט ערסטערט אינד דאס אזזן שעפיס, נעמאגד מיט דעם ערקיפען פאן וויאללע בעטרוט האבע. אים לוטפ דער אגטשדוכונג וואדדד מאגשטאטט, דאס שעפיס אגפאגגס סעפ־מעטבער, אגגעבלך צור בעזוכטיגג דער אים שטעללגג נאך בוראפעסט דייטע אינד אים האטעל צום „וויטען לאפס" אגטשדר דעם נאמען „עדמגד שעפיס, אגטשגגער" אבטשטע. נאך אגאבע דער צייגגן לואד אגד אדדדד לעגד שטעללטש זיך שעפיס בייא וויים אגטשדר דעם נאמען לאדדלס פאר אינד ער האבע אינע פעבטשע צור בדייא אגד וויא מיט דעם פערקיפ דער וויאללע דער פאטיגע בעטרוט וויים פערקיפ־אר, אס 12 מעפטעמבער אן דעגגע אגגגטרעפפען, וויא ער נאך דער פערגאגבאגגג מיט שעפיס צוגאממע־טרעפפען וואללטש. שעפיס ערוואטטעט אבער וויים נוכט אן דעגגע וואדדגן אן שאמרוס. פאן וויא דיא אגטשדר דעם נאמען נאדדבאגגא אגטשדגגאמטגן. אגטשדרגגגס וואדדד וגמגגד וויים ערשאפפען. דאס גגגגדדד, מיט וועלבעם ער ערשאפפען וואדדד, בעפאגד זיך נאך אים־אגגע דעם קוטשדרס אים בעגגטעע שעפיס, דער דגגגגן אגטשטאגד שפאטער וועדבסט צוגגגשטאגד. נאך דעם שוסס לאס דיא וויאפפע אגד דער ערדד אגד נאכדעם דיא וויאפפע אגד דער פאהרט צוגגשען אגד וויים אגד שעפיס אם דגגגגדד אגד אגד דיא אגד אגד אגד

* (ד י א ד א נ ק ב א ר ע ן י ו ד ע ן) אין דען ערא־ינגטען שטאאטען נאר־דאמעריקאס, וויא דיא גלייכהייט אאר דעם גלויבטען אונד אין דער געזעטלשאפט קיינע לעערע רעדענסארט איזט, האבען צו דער הונדערט־אחרינען פייער דער אינ־אבראנגגיקייט - עקקלאיזיג דער ערא־ינגטען שטאאטען, דער רעפובליק איינע שטאטע אנפער־טינען לאסען, דיא איהרען דאנק אפענטליך בע־ציינען, אונד נאכסטענס אן איינעם אפענטלי־כען פראטעצ איפנעשטעללט ווערדען וויר. עס שטעללט דיעזעס מאנומענט דיא אמעריקאנישע רעפובליק אאר, דיא איהרע האנד שיטצענד איבער דיא רעליגיאן איינגעשטרעקקט האלט; אין בילד דער רעליגיאנספרייהייט. ווענן עס אויך דעם יידי־שען נייסט ניכט ענטשפרייכט. שטאאטען צו ער־ייכטען, זא גלייבען דיא אמעריקאנישען, יודען דאך קיין בעסערעס מיטעל צו בעזיטצען, איהרען דאנק אאר דען אוינען דער וועלט קונדצוגעבען, אלס מיט דער זא מאדערנען ערייכטונג איינע שטאטע.

* (א נ ט י ס ע מ י ט י ש ע ב ו ב ע ן) דיא שטטערדערהלונגע אאן טהערעזאפעל וואיהרען אאר צייא מיט דער יאהרען אאם אנטיסעמיטען פעבער אנגעשטעקקט, איבער קלעבטען אן דיא מויערן פלא־קאטע, אין וועלכען זיא צור פערטייטונג דער יודען איפפאהרדערטען. דיא דאר־טיגע פאליציא אריי־טרעטע דיא שלעכטע אישטאטיס, אונד דאס פעסטער דעלינקטען שטראפגעריכט פעראורטהיילטע זיא צו פערשטעהען פייהיטשטראפען. זיא דעקלאר־טען בוי אן דען אבערסטען גערייכטסהאף, דער אאר־געטטערן דאס ערסטע אורטהייל בעשטאטיגטע.

מאָזעס מענדעלסזאָהן.

פאן ד ר אאפלד פ ר י י נ ד.

צייא גרינדע זינד עס, דיא אינז דיא פעדער אין דיא האנד דריקטען, איבער דאס לעבען דעם יודענפאלקס גראסס מאנגעס צו שרייבען. דעסטען נאמע אן דער שפיטצע דעזעס ארטיקעלס פראנגט; ערסטענס, דאס פערלאנגען פעלער אונזערער לע־זער, דיא אינס דאזו אויפפאדערן; צווייטענס, אים דייטע אויסגאבע צו מאכען, דאס פעלט זיין גאנצען געבירעטע אייראפאס, דיא דאס אנ־דענקען מענדעלסזאהנס אן בעזאנדערס אויפפאל־לענדער וויטיג פיעדן.

ווייר ווערדען אונזערען קאפ נ ו כ ט צ ו ו י ש ען דיא צ ו ו י י א מ ח ל, ש ט ו י נ ע ש ט ע ק ק ען, וויא אונזערע ווייזען עס; נעגענען, ווענן מאן זיך אין דען שטרייט גראפער פארטייען מישט; ווייר ווער־דען בלאס אנפיהרען, וואס אלס טראטזאבע בע־מאנגט איזט, אהנע אינזער איינענעס אורטהייל אב־צוגעבען, אונד דיא לעבענסגעשיכטע דעס רמ"ד (ר' משה דעסויא), וויא איהן דיא איינען נעגנען, אדער דעם רמבמ"ן (ר' משה בן מנחם), וויא ער פאן אנדערען גענאנגט ווירד, בריינגען.

אין דעסויא, ווייפפשארט דעם הע־צאנ־טרינס אנהאלט־דעסויא, לעבטע ר' מ נ ח ם מ ו ס ח ר. דעם איינ יאהרע 1729 אין זאהן געבאירען וואירדע, דער דען נאמען מ ש ה ערהיעלט. נאך אינזערער צייטרעכנונג תפ"ט – משה, ומ"ג"ח"ס לפ"ק, דער הנאבע וואירדע פאן זיינעם פאטער אונד דעם ראבבי דוד פ ר א נ ק ע ל אינ־טערבטעט, אונד האטטע איינען אינשיללבארען ווייסענסדורפס. איינער דעם שטוריאס דער ספרי קודש אונד דער גמרא צאנ איהן דער „מורה נבוכים“ דעם רמבמ"ם בעזאנדערס אן, אונד דיעזעס ווערק פיהרטע איהן צור פ ל אזאפיע.

זיין פלייס וואר זא איסעראדענטליך, דאס ער דען גרונד צו זיינער שטעטען הראנלכייט לעגטע, אלס אבער זיין היסטעריעבטער לעהרער פ ר א נ ק ע ל נאך בערלין בעריפען וואירדע, פאלגטע אים דעם יאהר 1743 דער ארמע משה צו פיס אונד אהנע אלע הילפסמיטטעל דאהין, אין איינער עלענדען דאכ־אממער, דיא איהם צור וואהרונג דיענטע, שרייבט ער העבראאישע מאנוסקריפטע אב, וואס ער זיך זיינע געדענקען אינטערהאלט פער־דיענטע. ער האט אויך איינע „טאג געגעסען“.

אפט האטטע ער וואבען לאנג נור טראקקע־נעס בראט צום עסען, אונד דאס ניכט אין גענגי־גענדער מעגנג, זא דאס ער אין לאיבער בראד מיט קריידענשריבען אבטהיילטע. אים ניכט הייטע זא פיעל דאפאן צו עסען, דאס איהם פיר איינען אנ־דערען טאג ניכטס בלייבע. (לחם צר).

אין פאלגשער מאטהעמאטיקער, י ש ר א ל מ ש ה. גאב איהם דען ערסטען אונטערריכט אין דער מאטהעמאטיק; אין יודישער ארצט איהם פראנ, ק י ש, ריעטה איהם אן, לאטין צו לערנען. דאס לעטצטערע טראט ער איהם איינעם אלטען וואר־טערבוכ, אונד וואר באלד אם שטאנדע, דיא שווערסטען בוכער צו לעזען. דער גלעהרטע דאקטאר גומפערין ערמונטערטע איהן, דיא נייען לעבענדען שפראכען צו לערנען. איך דאס דייטשע האט ער ערסט אין בערלין מיהיליג ערלערנט.

1750 נאהם איהן דער ריכב זיידענפאבריקאנט ב ע ר נ ה א ר ד אלס ערציעהער זיינער קינדער אינס הויז. נאך פיער יאהרען וואורדע ער דעסען בוכהאלטער. אלס בערנהארד שטארב פערארנד־טע ער אין זיינעם טעסטאמענטע, דאס מענדעלס־זאהן שריב דער ווייטשיג אין פאפאניע דאס געשאפט האבען זאללע.

מערקווירדיג איזט דיא ארט, וויא ער זיינע פרייא ערבארט האט. פ ר ו מ מ ע ט ג ו נ ג ו ר י ם, דיא טאכטער איינעם פאנקפורטער קיפמאנגס, וואר איהם פאן איהרעם פאטער צור נאטטען בעשטיממט. אלס ער אבער פערזאנלכקע־שיען, אונד זיא דען פערקרימטטען, האבערגען מאנו ערבלוקטע, ערקלארטע זיא, ניכט זיין ווייב ווערדען צו וואללען. מענדעלסזאהן, דעסען קאפ אונד איינע יודען מענשען בעציבערטע, טרעטע, דעם זיא איהר איינעם אנשאנען ווייפפע שטאנדען, נאהם אבשיעד, אונד ערצאהלטע דעם מאדכען פאלגענדעס: „מיר טרייטטע, דאס איר הייממעל זיא, אונד דאס מיר דער אללגטיגע דיא מיר בע־שטיממטע נאטטען צייגטע. איך ערשראק, דען דיא ארמע וואר טיט אינעם הארטע פערארשטאלטע. דא ווארף איך מיך פאר דעם אללמאכטיגען נע־דער אונד פערעהרטע; א נאטט, דיא מיר בעשטיממ־טע נאטטען זאלל זיין, א ר שאן זיין, ערטר זוהל איך דיא געבערעטען טראגען. דיא מיינעם וויבע בע־שטיממט זונד. מיין געבעט איז ערהארט וואירדען; דא ווארף זיך פ ר ו מ מ ע ט פאן דעם נייס־טע דעם מאנגעס בעגעגנעט אן זיינע בריסט, אונד ערקלארטע זיך בערייט זיינע טרייע נאטטען צו ווערדען.—

דיא איבערזעטצונג דעס ערסטען בוכעס דער תורה (בראשית) האטטע ער בלאס פיר זיינע שי־לער בעשטיממט. וויא פאנד אבער זאלכע אנגער־קענגונג פאן אללען, דיא וויא צוגעבוכטע בעקאמען, דאס מאן איהן בעשטרמטע. אללע פונקט בוכטער צו איבערזעטצען אונד הערויסגעגעבען. ער טהאט עס, אונד לעגטע אויך דיא איבערזעטצונג דעס ספר תהלים פאלגען, אן דער הערויסגאבע דעס ערסטען האטטע ער קיים דיא דרוקקאפטען הערייבבראקמ־מען; דאגעגען פערדרינגטע ער זוהר פיעל אן דען פואלטען. ער מאכטע אויף דעזען פאלל פאלגענדע־ווייטע: משה רבינו וואר איין לעהרער. איין ראבבי, אן איינעם ארטען לעהרער אבער לאסטע זיך ניכטס פערדרייגען; הונגעגען האבע איך ביא מאנג דאייד דייכליכען לאהן געפונדען.

פיעלע דער גראפטען דייטשען געלעהרטען האבען זיך אן מענדעלסזאהן הערא־ן גערראנגט, אונ־טער אנדערען דער גראפע יודענפיינד לעסס ינג אונד דער פילאזאף ק א נ ט ווכטע אונד פאנד שטעללער־ר א מ מ ל ר ווכטע אונד פאנד פ־אמעסען צו אללען ציעהונגען.

באר־ון אויפטראגע צור קאטטאלאגאנע, וויא צו שטע־קולאציאנען ווערדען ביא וואהרונג שטעגנער דיס־קרעציאן, קולאגט אונד רעגל אויסגעפיהרט.

אנפארמאציאנען איבער אללע דאס באנק, קאמטסיאנס־אונד ווכסעלגשאפט בעטרעפפענדען אנגעלעגענהייט־טען ווערדען בעריטווילליגست עטהיילט.

M. WELTNER
Bank-, Commissions- und Wechslergeschäft.
Budapest, IV. Bez. Waitznergasse 27.

געסטען, לייבער פ ר ייינד“. זאגטע ער, „דאס איך הייטע אם סאבבאטהע קיין געלד בעריהרע? דער וונד דיא שלייסטעל, דא־רט דער האסטען, נעהמען זיא זיך ווערלבסט, וואס זיא וואללען.“ ער וואר שטרעגג רעליגיאז אונד שאמטע זיך גיעמאלס, עס אפפען צו בעקענען. (שרום פארגס.)

פרימא כשר־וויין

איך בהכשר גמור של פסח.

נאכדעם איך יעטצט מיינע ווייגקעללעריא איסערהאלב דער שטאדט איינגעריכטעט האבע, וויא איך פאן אמטס אונד פערזעהרונגסטייער בע־פרייעט בין אונד דאהער אום 3½ גולדען בוללינער דען הערטא פערקויפען דאגן, מאכע איך דיא דאפ־לבסטע אנצייגע, דאס איך זעהר פיינע ראטהו יינע א פ ג ע ר, ע ר ל י י ע ר אונד ס ע ק ס א ר ד ע ר, איך פיינע ווייסווייגע דער בעסטען גענגדען אנ־גאנגס עס ען גרא פערקייף צו מ א ס ס י ג ען פ ר י י ז ען אם לאנער האבע. אונד בערעבנע איך דיא קיינסטען פאסטל־בעשטעללונגען אים ען גרא פייזיג. עס מאגען דאהער ווייגבוכער אי־גע פראבעבעשטעללונג מאכען אונד זיך פאן דער ו ו א ה ר ה י י ט דעזער מיינער אנצייגע זעלבסט איבערצייגען. איבער פערלאנגסלבקייט איך בשייט אונד דעללשאט דאגן מאן דירך מיינע איסגעבר־ייטעטע בעגלאבטע בעיא דען מיסטען רבנים גולדם אונד נשאפפטלייטען אינגארנס איסקונפט האבען. געפאללטע איפטראגע עיזיאטעט האב־אבטינגספאלל פ ייב ל ל ו ין

F. KLEIN כשר Weinhändler, : אדרעסס
Laudongasse 5, Budapest.

גוסטאוו בענדעל

בודאפעסט, וויאשגעגר ווינגשטאפסע נר' 76, עמפפעהלט זיין מאשינע: אי. דעקוויטשגלאנער

פיר מ י ה ל ע נ ב ע ט ר י ע ב.

מא־ארע, בוכעדשע פרוכטקוואלטאפס, ו ו א א נ ע ן, צילינדער־דעקוויטשען, דעצימאל־וואגען אונד געוויכטע, דוכגעשניטטענע אונד גולאטטע בלעבע.

פ ר ו כ ט ר י י נ י נ ג נ ס־מ א ש י נ ע ן,

פראנצאזישע שלייפטייגע, פרוכט אונד מעהל־ואקקע, גוממיוואארען, גרייפפטע־מאשינען, האנפטרייבריעמען.

מ י ה ל ש ט ו י נ ע

עכט פ ר א נ צ א ז י ש ע אונד אינלאנדישע.

וויא איך אלע, וואסערדיכטע דעקקטיכער א. ז. וו.— אדרעסס:

GUSTAV BENDEL,
Budapest, Waitzner-Ringstrasse No. 76.

איינ־ אונד פערקויף

אללער נאטטונגען

לאזע, רענטען, פריאריטאטס־אבליגאציאנען, פאנדבריעפע, אקציען

אינדוסטריע־פאפיערע

גאלד- אונד ווילבערמונגען, פרעמדע נאטען עטצ.

א י י נ ל א ז ו נ ג פ אן ק ו פ אנ ס

פערקויף איטאלענישער ראטהקרייץ־לאזע נעגוויא נאך דעם מאנעסקורו.

דארלעהנען אויף ווערטהפאפיערע

עסקאמפטע אונד איינלעזונג געגאגנער לאזע אונד אבליגאציאנען

פ־אמעסען צו אללען ציעהונגען.

באר־ון אויסטראגע צור קאטטאלאגאנע, וויא צו שטע־קולאציאנען ווערדען ביא וואהרונג שטעגנער דיס־קרעציאן, קולאגט אונד רעגל אויסגעפיהרט.

אינפארמאציאנען איבער אללע דאס באנק, קאמטסיאנס־אונד ווכסעלגשאפט בעטרעפפענדען אנגעלעגענהייט־טען ווערדען בעריטווילליגست עטהיילט.

M. WELTNER
Bank-, Commissions- und Wechslergeschäft.
Budapest, IV. Bez. Waitznergasse 27.

עס זינד מעהרערע ספרים

אום תנ"ך, מעהרערע מסכתות פאם ש"ת, וויא אויך פרושים ראשונים אונד אחרונים, פערנער מעהרערע ליטעראַרישע ווערקע דער אלט- אונד נייצייט אום נוטעראַלעגען צו פערקויפען. בעהופס ערקלאַרונגען אונד קאַטאַלאָגע מאַגע מאַן זיך אַן הערדן סאַמועל דייטש אין באַטה, (האַנטער פאַם) וועגדען, וויא דיא מאַגלעכסטע אויס־קונפט ערטהיילט ווירד.

Die Lebensversicherungs-Gesellschaft „THE GRESHAM" in London.

דיא לעבענספערזיכערונגס - געזעלל־שאַפט „טהע גרעשהאַם" אין לאָנדאָן,

דער יאהרעסבעריכט איבער דאס אם 30־סטן יוני 1885 צו ענדע גענאַנגענע 37 נעשאַפטסיאָר דיזער דעבענספאַ־ זיכערונגסגעזעלשאַפט, וועלכער אין דער אם 17 נאָוועמ־ בער 1885 אבגעהאַלטענען אָרדענטליכען גענעראַלפערזאַמ־ לונג דער אקציאָנאַרע פאָרגעשאַנען וואורדע. דיעגע זון פאָר, ווי עגענטהום דעמזולבען פאָלגענדע הויפטפאַקטע, דאס ערגעבניס דעם אבגעלויפענען יאהרעס וואר איין איבערוויס גינסטיגעס. עס זינד וואהרענד דעמזולבען 7,394 פערזיכערונגס־אנטראַגע איבער פר. —66,393,200 בייא דער נעזעלשאַפט איינגעשריבען אונד הויפאָן 6,138 איבער פר. —53,422,475־ פערזיכערונגסגעלדער אנגענאָמען וואורדען. פיר דיא דיא עגטשפרעכענדע אנצאהל פאָן פאָליצען אויס־ געפערטיגט וואורדען אויס. דאס פראָמיענאיינקאָמען אב־ צוגלייך דאס פיר דיא ריקקפערזיכערונגען פראָיזיאָנאבעלן בעטראגעס בעצאָלטערע זיך אויף פר. 14,185,366·47, וואָ־ רונטער פר. 1,952,450·42 פראָמיען דעם ערסטען פערזיכ־ ערונגסיאהרעס אונבעצאָלטגעבליבען זינד. דיא בילאַנץ דעס עגדע־ קאָנטא בעלויפט זיך אויף פר. 3,740,702·30 אינד עראָבטעס, דער פראָמיענאיינאהמע הינצוגעפיגט, דאס יאהרעסאיינקאָמ־ מען דער געזעלשאַפט אויף פר. 17,926,068·77. דיא אים לויפע דעס יאהרעס פאָן דער געזעלשאַפט צור אויסצאה־ לונג אנגעוויעזענען פאָרדערונגען אויס לעבענספערזיכערונגס־ פאָליצען בעלויפען זיך אויף פר. 6,639,527.81 פראנקס. דיא פאָרדערונגען אויס אויסשאַפטונגס־ אונד גענעשטיגען פע־ זיכערונגס־פערטראָגען עטצ. דערען פאָלליגקייטסבעריכט אב־ געלויפען וואר, בעצאָלטערן זיך אויף 2,919,240.73 פר. פיר דען ריקקויף פאָן פאָליצען אויס דער בעטראג פאָן 1,157,927·19 פר. פראָמיענאבט וואורדען. דער פערזיכערונגס־ פאָנד, דעסען בעשאנד דיא אויסזיהרונג דער פערטראָגע געוואהרלייסטעט, האט זיך אום 3,944,971·26 פר. ערהאהט. דער גענאבטבעטראג דער אקטיווא בעלויפט זיך אם ענדע דעס געשאַפטסיאהרעס אויף 89,282,500·94 פר. עס אויס בייא דיעזער אויסשעללונג דער מעהרזוערטה דער צום אנ־ קויפפרייז אינגעשעללטען ווערטהע דעס פאָרשפאָיללעס נוכס בעריקוכטיגט וואורדען, דא דיעזע ווערטהע נוכס רע־ אליזירט וואורדען. זאמט אויך נוכס אלס אייגע קויעלע זאָפאָרטיגען גווינגעס בעטראגטעס ווערדען קאָנגען. דיע־ זער מעהרזוערטה האט אינדעסען גראָסע בעדייטונג: ער קאָנסאָליריט דיא גאַראַנטיען, וועלכע פאָן דער געזעללש־ שאַפט גענאָמען וועדען, קאָנסאָלאַנגען: 1,935,056·15 פר. אין זוכערהיטען דער בריטישען רעגיערונג 1,942,687·40 פר. אין זוכערהיטען דער אינדישען אונד קאָלאָניאל־ רעגיערונגן, 13,841,232·29 פר. אין פרעמדען שטאאטסזוכע־ הייטען 1,725,198·02 פר. אין אייזענבאהנאקטיען, פראָרי־ טאַטען אונד גאַראַנטיריטן, 29,870,022·60 פר. אין אייזע־ באהנ־ אונד אנדערען שולדפערשרייבונגען =14,620,450· פר. אין הייזאיינגעהוס. וואָרגעגער דיא הייזער דער גע־ עלשאַפט אין ווען אונד בוראַפעסס, 12,722,801.15 פר. אין הייאַטהעקען, אונד אין דייזעזען זוכערהיטען 14,407,095·93 פר.

פרענומעראַציאָנס־אויפלאַדונג.

ווי עריזכען אינזערע געעהרטען פרענומעראַנטען דערען פרענומעראַציאָנס־בעטרעגען אם 1־טען יאַנגער 1886 צו ענדע גענאַנגען (וואס נאָכ ד ר י ט איין אויהרער „אדרעסס־בוליעטין" אנגעצייגט איזט), אויהרע פ ר ע נ ו מ ע ר א־ ציאָן גיטיגנסט צו ערגייען, דאמיט דיא וויי־ טערע פערזענדונג דער בלאַטטער קיינע שטאָרונג ערלידע.

אונד בטטען ווי דיא אדרעסס דיטליך וויא פאָלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

האָכשטראַסע נומער 1. בודאַפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

☞ נייא אייגטרעטענדע פראָנומעראַנטען ערהאַל־ טען דיא ערצאַהלונג „ל ע א ח" אונד „מ ו ר ח מ ע ר ם" אונד דיא ביוהער ערשיינענען פאַרטזעטצונגען דער נעגעניוואַרטיגען פאָלעסגרען 2 פאָללעטאָנס ג ר אַ ט יס צוגעזענדעט. דאס גע־ ווערבענוטען ווערדען ווי דען פערערטען אבאָ־ נענטען עבענפאָלדס ג ר אַ ט יס צוזענדען, זא־ באלד עס אבגעשלאָסען זיין ווירד.

(ב ע ר י כ ט ג י נ ג.) אין דעם ראַטהזעל אינזערער פריטאָגנומער זאַל עס שטאַט „אין וואָרט פאָן ד ע ר צ ו כ ען" הייסען: „אין וואָרט פאָן דרייא צ ו כ ען".

געשעפטסבעריכט.

פעסטער־פרייז

געטריידע־געשעפט. ווייצען וואר פאָרגעסטערן וועגען צו מארקטע געבראַכט. דיא קויפלוסט וואר גוט. — — מטרצ. וואורדען פערקויפט. —

מאָרן —,—6,25 גולדן.

גע־רסטע, (גייא) פוטטער־וואַרע —,—5,60 גולדן. מאלץ־וואַרע 7,40 — 8,20 גולדן.

קוקורוץ (מאַיס) 5,50 גולדן. (גייא) 4,90 — 5,10 גולדן.

האַפער, 5,85 — 6,80 גולדן פער מאַסע.

ר ע ס ם (קאָרל) $10^1/_2$ גולדן. פער אוינסס־פעסטער בער 1886, 11. — $11,07^1/_2$ גולדן.

מעהל־פרייז (פער 100 קילאָגראַמם זאַק. פרייא אב פעסטס:) גומ: 0: 16 גולדן. 50 קר. גומ. 1: 15 גולדן. 90 קר. גומ. 2: 15 גולדן. 40 קר. גומ. 3: 14 גולדן. 50 קר. גומ. 4: 13 גולדן. 60 קר. גומ. 5: 12 גולדן. 40 קר. גומ. 6: 11 גולדן. 50 קר. גומ. 7: 10 גולדן. 70 קר. גומ. 8: 10 גולדן. 30 קר. גומ. $8^1/_2$: 8 גולדן. 30 קר. גומ. $8^3/_4$: 6 גולדן. 20 קר. פיינע קליינע 3.70 גולדן. גראָבע קליינע 3 גולדן. 40 קרייצער.

הויזענפרוכטע. ערבסען אינגאַרישע 9—14,50 גולדן לינזען 8. — 17 גולדן. פיזאָלען גראָסע ווייסע גייע 7,25 — 8, גולדן. צוויבעל־באָהנען 10, גולדן. — ראָטע הויזע 4,50 גולדן. הויזע בוינען 9. —9,50 גולדן. מאָהן גרויזע 28 גולדן. בלויזע 28 —31 גולדן. קומעטל 31 — 36 גולדן. ווייקען 6,50 — 7 גולדן. האַנזאַמען 8, —8,25 גולדן. (אללעס פער 100 קילאָ.)

שפיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קרייזען 25. גולדן אים גראָסען 24.50 גולדן. אלטע מעטהאָדע 27.50 — 27,75 גולדן אללעס פער 10000 ליטער־פערצענט.

צוויעטשגען. באָהנישע אקריאָדע 12,94—20,54 גולדן. פערבייען —, — גולדן.

צוויעטשקען־מוס (לעקוויאר) נייע פלאַוויאָנישע —13. —14, גולדן. באָאַטער 13, גולדען

האָניג נעלטשעטער 22—22,50 גולדן. וואַכסאָהניג גולדן. וואַכס 135 גולדען.

קנאָפּפערן, 6,75 —13 גולדן.

קלעטוואַמען, אינגאַרישע 41,50—42 גולדן.

ראַטהרעטע, —.2 —43 גולדן.

אינשלטיטט, (חלב) 38,50 — 39,59 גולדן

ריבאַל, צו 28,50—29,50 גולדן. פער מטרצ

דעפס־לובען, 5,25 גולדן.

פעטראַעס 23,75 — 24, גולדן

שאַפפערלע. אין פאָרגיער וואורדען צירקא 20000 שטיק פרישע־ערענער נאַשטונגען פערקויפט. אז צ. דייטש־ וואַלדענע 1,80—2,25 גולדן. באָאַטער —, — —, גולדן. פער פאַאר. פערבישע 105—110 גולדן. פער 100 שטיק. טורקישע אונד מאַצעדאָניישע 37—38 גולדן. פער 56ק. (פער $^0/_0$ ראַבאַט.)

ראַמפפעללע. די ששיאָלענע שטיקע 35—40 גולדן. נעבריגנוויאַרע 70 גולדן. פער 102 שטיק.

נייספעללע אָפּפענע 190—210 גולדן. פער 100 קילאָ. העבערענע 192 גולדן. אב 2 פערצ.

רעדער. נעפאָקטעס פפונדלעדער פאָן 26—32 ק־ — — גולדן. — איינמאל פערזעטצטע מעריצען פון 10—15 קילאָ, 166—168 גולדן. צווייטמאל פערזעטצטע מעריצען 16—8. קילאָ 164—166 גולדן. אונד דריטמאל פערזעטצטע מעריצען 22—19 קילאָ 168—170 גולדן. — אבער־לעדער: קוי־ הייטשע נענעדבטע $5^1/_2$—$6^1/_2$ קילאָ 225—255 גולדן. נעצאָגענ 7 — $8^1/_2$ קילאָ 190—225 גולדן.

מאַרם־פעללע, נענעדבטע 6—10 קילאָ 345—375 גולדן. בריינע 10—12 קילאָ 445—475 גולדן.

ראַטטאַציאָנס פאָם 9־טען יאַנגער 1885.

ווייען	5	61	24	32	85
גראָן	16	35	21	36	39
טעמעשוואר	29	6	72	60	1

הערוויסגעבער אונד פערגאַנטוואָרטליכער רעדאַקטאָר: מ. סאַבאָלטשי

פרוכט- אונד מעהלפרייז-טאַבעללע.

ווייצען	קוילאָגראַם פער 100	פער העקטאָ.
נאָרדאונגאַרישער	—.——.—	75
„	7.30—7.35	76
„	7.40—7.45	77
„	7.50—7.55	78
„	7.60—7.65	79
„	7.70—7.75	80
„	—.——.—	81
פעסטער־באָדען	—.——.—	75
„	7.60—7.60	76
„	7.70—7.75	77
„	7.75—7.80	78
„	7.80—7.90	79
„	7.95—8.00	80
„	—.——.—	81
וויינסענבורגער	—.——.—	75
„	7.75—7.65	76
„	7.80—7.70	77
„	7.90—7.80	78
„	8.——7.90	79
„	8.05—8.05	80
„	—.——.—	81
ס ה י י ם	—.——.—	75
„	7.60—7.70	76
„	7.85—7.75	77
„	7.90—8.80	78
„	8.5—7.95	79
„	8.10—7.95	80
„	—.——.—	81

ר ע ס ט ע	קוילאָגראַם פער 100	פער העקטאָ.
מאָרן (אָרט)	6.35—6.15	72—70
גערסטע פוטער־	5.45—5.40	60
„ מאַרץ	9.—7.50	62
האַפער	6.85—6.40	41
קוקורוץ באַנאַט. גייא	5.15—5.05	75
דעטטא אנדערער „	5.95—5.—	73
הייזע	—.——.—	—.—

			קוילאָגראַם פער 100
מעהל־פרייז פון פעסטער מאַרקט	ווייצען	פער הערבסט	7.84
	„	„ פרילאָהר	—.—
	קוקורוץ	„ מאַי־יוני 1886	5.49
	גערסטע	„	—.—
	האַפער	„ פרילאָהר	6.51
	„	„ הערבסט	—.—
	רעסס	„ אויגוסטוס.	—.—

ז אַ ק מ ע ה ל			
		נומער	kr.	ft.
דער זאַק צו 100 קילאָגראַמם מיט זאַק פייע באָהן		0	50	16
	„	1	90	15
	„	2	40	15
	„	3	50	14
	„	4	60	13
	„	5	40	12
	„	6	50	11
	„	7	70	10
	„	8	30	10
	„	$8^1/_2$	30	8
שפיריטוס אלטע מעטהאָדע פרעהטעס			—	28
„ נייע „ קראַפאָעל			75	24

קורס־טאַבעללע פאָם 9. יענגער.

לאָזע.	kr.	ft.
1844 .ר. 4 פערצענטיגע שאַאפס־לאָזע	—	128
1860 .ר. „ אנגאַע „	—	140
דעטטאַע „ פיינפעל „	—	140
1844 .ר. לאָזע צו 100 גולדען	—	170
דעטטאַע „ 50 „	—	168
אונגאַרישע פרעמדענלאָזע צו 100 גולד.	—	118
פרוטסטאַנט־לאָזע	50	123
קאָטע יענעפשטיינע	—	48
טורקען־לאָזע	50	17
קירכען־לאָזע	25	180
קלאַרי־לאָזע	50	41
ווינדישגראַטס־פפ.־פאַרטס־לאָזע	—	114
אינגאַרישע־לאָזע	50	19
קולטוסווע־לאָזע צו 10 גולד.	75	19
קראַקויער לאָזע	50	18
פאָנדי־לאָזע	50	43
מאַלטע־לאָזע	50	38
וויאָלאָ־לאָזע	10	19
מאַלס־לאָזע	20	57
אלגאַרינער לאָזע	10	22
סט.־נעאָמס לאָזע	50	52
מאַאַסטריכט־לאָזע	50	26
פרעטעסער לאָזע	100	132
דעטטאַע „	50	69
וואַלאַכישע־לאָזע	20	29
ווינדישגרעץ „	20	38
וויינער לאָזע	—	123
סרבישע פרעמדענלאָזע	—	31
אונגאַרישע פאַדרקרייץ־לאָזע	8	60
אָפּפענהיימער „	14	10

ווערטה־פאַפּיערע.	kr.	ft.
אונגאַרישע גאָלדרענטע צו 4.פערצענט.	20	101
דעטטאַע „	—	—
אָפּפענהיימער „ שטיינדריוק „	50	110
אונגאַרישע פאַפּיער־רענטע	70	92
אונגאַרישע גרונדענטלאַסטונגען	—	103
טעמעשער באַנאַטער	75	102
דעבענבוינער	—	103
באַרטשער	50	103
טרעסטער	50	107
קראָאַטישע אונד סלאַוואָנישע	—	104
אונגאַר. אייזענבאַהן־אַקטיען	50	151
וויינצערקעפס־אַקטיען־אַקטיען	—	98
אונגאַר. דאָנאַו־דאַמפפשיף־אַקטיען־אַ.	—	—
נען פר. 100 צו „ 5	50	95
אונגאַר. ווינדיסגראַטסטונגס אַקטיען־אַקטיען	—	—
אונגאַר. באַנקנאָטען־אינשטיטוט „ 5	—	—
אלפעלד־פאַלטאָנער באַהן	50	183
אונגאַר־אַלגיער אייזענבאַהן צו „ 5	80	99
אונגאַר. נאָרד־אָסט־באַהן	25	98
אונגאַר. וועסטבאַהן	—	100

נעלד־קורס.	kr.	ft.
דאָלגער אויגען	—	—
דוקאַטען	93	5
אָפּפענהיימער־אַאַ. 8 גולד. אַאַלטשטיק	99	9
דויטשע רייכסבאַנקנאָטען	15	62
20 פראַנק־שטיקע	42	12
רוסישע אימפעריאַל	36	10
רוסישע פאַפּיער־רובעל	24	1

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12.